

[Finansministeren.]

at der i Bladene føres Diskussion om, hvorledes det senere er gaaet med disse Penge, om deres Anbringelse i Obligationer. Jeg vil blot her konstatere, at den senere Anvendelse af Pengene har Staten ikke haft noget med at gøre, og at de i hvert Fald ikke af Staten er udbetalt i Obligationer.

Med Hensyn til Statslaanet paa de 50 Mill. Kr., som blev ombyttet i Efteraaret, vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger, idet det er første Gang, jeg har Lejlighed til overfor Rigsdagen at redegøre for dette Laan. Der har ganske vist i sin Tid været skrevet meget om dette Laan — men det er nu saa længe siden, at det godt kan være, andre Laan helt har overskygget denne gamle Historie, men i sin Tid blev der, som sagt, skrevet adskilligt om det —, og det meste af det blev naturligvis, som ogsaa rigtigt er, formet som Angreb paa mig — hvad skulde man ellers skrive om Laanet for. Venstres Blade søgte ogsaa i dette Laans Optagelse at finde Angrebepunkter. Jeg tror, at noget af det, man skrev den Gang, var, at en saadan Ombytning af Laanet burde være ordnet længe før. Ja, det burde det maaske, men hvis jeg som Finansminister var kommet til Rigsdagen i Marts Maaned i Fjor og havde sagt, at nu maatte vi ombytte et Laan, der forfaldt i November Maaned i næste Finansaar, saa tror jeg dog nok, de fleste Rigsdagsmænd vilde have sagt: Mon ikke Finansministeren trænger til en lille Ferie, siden han begynder at blive nervøs? Og det vilde ogsaa have været berettiget at sige saadan. Naturligvis, hvis det paa en eller anden visionær Maade havde været muligt for Rigsdagsmænd og Ministre at faa at vide, hvad der vilde ske i Efteraaret 1931, saa vilde man i Foraaret 1931 have taget Hensyn dertil, men da Rigsdagsmænd og Ministre jo paa dette Omraade ikke er synderligt mere begavede end andre Mennesker, maa de afvente, at Tingene sker, før de kan vide noget om dem. Men det er ikke at undre sig over, at man bagefter kommer og fortæller, hvad der skulde være gjort. Det er sket før, baade i de bedste Familier og i de morsomste Krøniker, saa disse Angreb tror jeg ikke jeg behøver at beskæftige mig særligt med.

Men der var ogsaa Angreb fra anden Side i Anledning af dette Laan, bl. a. fra Børsen her i København, og i og for sig var disse Angreb egentlig mere berettigede, fordi der laa en Realitet bag disse Angreb eller i hvert Fald den Kritik, der blev rejst. Denne Kritik gik ud paa, at Bankerne var blevet for haardt behandlet ved Laanets

Optagelse, og det er ogsaa rigtigt, hvis man ser paa, hvorledes det plejer at være med Bankerne ved saadanne Laans Optagelse. Jeg havde nemlig under Forhandlingerne faaet Bankerne til — maaske ikke fordi de var særlig villige, men jeg havde dog faaet dem med dertil — at gaa ind paa at modtage en mindre Provision, end det var almindeligt. Laanet blev som bekendt delt i kortvarige Laan paa 2 Aar og lange Laan paa 20 Aar, og for de korte Laans Obligationers Vedkommende blev Provisionen nedsat i Forhold til, hvad der havde været brugeligt tidligere, fra 1 til $\frac{1}{2}$ pCt. Det blev kritiseret fra Børsens Side her i København og vistnok ogsaa fra anden Side, og jeg indrømmer, der kunde i hvert Fald være en vis Berettigelse i, hvad man sagde, at disse Banker overtog en Risiko, og at derfor maatte de have en vis Betaling til at dække denne Risiko. Nu viste det sig imidlertid senere, hvad der var det gode ved det, at den Risiko, som der kunde være Tale om, den kom disse Konsortiedeltagere ikke til at bære, saa for saa vidt var Angrebet og Kritikken uberettiget, men inden man vidste, at de ikke vilde komme til at lide noget Tab ved at ligge inde med Obligationer, kunde der nok være en vis Berettigelse til at sige, at der var klemt lidt for haardt til overfor Bankerne. Laanet var, som nævnt, delt i korte Obligationer paa 2 Aar og lange Obligationer paa 20 Aar, og Beløbets Fordeling paa disse to Slags Obligationer var gjort frivillig. Det var ventet i mange Kredse, ogsaa fra min Side, at der kun vilde blive tegnet et forholdsvis ringe Beløb af de 20 Aars Obligationer. Det viste sig imidlertid, at der blev tegnet et ikke helt ringe Beløb, nemlig 14,5 Mill. Kr., af de lange Obligationer, et Beløb, der langt oversteg, hvad baade Bankerne og jeg havde ventet. Jeg anser det for en Fordel, et en saa stor Del af Laanet gik over paa de lange Obligationer; det tyder paa, at Folk vil entrere med Staten paa længere Sigt, og det letter naturligvis de fremtidige Ordninger med Hensyn til Laanet. Tilbage blev der saa 35,5 Mill. Kr., som blev anbragt i de korte 2-aarige Obligationer.

Jeg nævnte før, at der ikke fremkom noget Tab for Bankerne ved den Risiko, de overtog, og det fremgaar deraf, at det Beløb, som det var forudsat skulde tegnes i det aabne Marked, blev optaget. Laanet blev efter Aftale med Konsortiedeltagerne ordnet paa den Maade, at en mindre Del af Obligationerne skulde fast overtages af enkelte Banker, medens den større Del af dem skulde udbydes paa